

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ІНСТИТУТ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ

Електротехнічний факультет

Кафедра перекладу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**з дисципліни „Вступ до педагогічної майстерності”
для студентів інституту заочно-дистанційної освіти
освітньо-кваліфікаційний рівень „Магістр”**

Дніпропетровськ

2014

Методичні рекомендації з дисципліни „Вступ до педагогічної майстерності” для студентів спеціальності «Переклад» / Упоряд.: О.Ю.Нестерова – Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2014. - 13с.

Затверджено до видання редакційною радою НГУ за поданням методичної комісії зі спеціальності 8.020303 Переклад (протокол № 2 від 26.09.2014).

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри перекладу, Т.Ю.Введенська, канд.філ.наук, доцент

Передмова

Мета вивчення дисципліни «Вступ до педагогічної майстерності»: сформувати у студентів уявлення професійну майстерність педагога з огляду на умови викладання у вищих та середніх навчальних закладах. Курс спрямовано на ознайомлення зі специфікою навчального і виховного процесу в сучасних закладах освіти, надання студентам систематизованих знань із теоретичних засад педагогічної майстерності та формування практичних умінь і навичок забезпечення ефективності педагогічної взаємодії.

Основні завдання дисципліни:

- ознайомити студентів з теоретичними засадами проблеми професійної майстерності сучасного педагога;
- сформувати знання з теорії навчання та виховання в закладах освіти України;
- розвинути навички проектування та планування процесу навчання і викладання;
- сформувати уміння й навички ефективної педагогічної взаємодії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність педагогічної майстерності;
- основні принципи та підходи до реалізації педагогічної взаємодії;
- види й специфіку педагогічної техніки вчителя;
- особливості побудови й забезпечення ефективності педагогічного спілкування;

- критерії оцінки успішності діяльності педагога в умовах сучасних закладів освіти;
- психологічні особливості навчання та виховання різних категорій тих, хто навчається;
- світові стандарти організації педагогічної взаємодії в умовах традиційних та інноваційних форм навчання;

вміти:

- проектувати й планувати навчальний і виховний процес у закладах освіти різних рівнів;
- аналізувати переваги та недоліки практичного застосування різноманітних технологій навчання й виховання;
- аналізувати заняття різних типів з методичної точки зору;
- застосовувати знання й уміння педагогічної психології, конфліктології для підвищення ефективності навчального процесу;
- використовувати техніки мовлення для забезпечення зворотного зв'язку у педагогічному спілкуванні; визначати характеристики наукових текстів різних жанрів;
- застосовувати техніки педагогічної рефлексії у навчально-виховній діяльності;
- використовувати методи педагогічних досліджень у процесі навчання та викладання;
- аналізувати педагогічні інновації з точки зору їх застосування для вирішення педагогічних задач.

Дисципліна „Вступ до педагогічної майстерності” включає

Змістовий модуль 1. Сутність педагогічної майстерності

Тема 1 Сутність педагогічної діяльності вчителя.

Суспільна значущість професії вчителя, його функції. Поняття педагогічної діяльності, її структура. Професійно-педагогічна діяльність як мета діяльність. Розповідь учителя як модель педагогічної діяльності.

Тема 2 Педагогічна майстерність і особистість учителя.

Поняття педагогічної майстерності. Елементи педагогічної майстерності. Педагогічна ситуація і педагогічна задача. Самовиховання вчителя. Педагогічна творчість.

Тема 3 Педагогічна техніка вчителя.

Поняття педагогічної техніки. Внутрішня техніка вчителя. Зовнішня техніка вчителя.

Тема 4. Мовлення вчителя як засіб педагогічної праці.

Мовлення і комунікативна поведінка вчителя. Функції мовлення вчителя у взаємодії з учнями. Умови ефективності професійного мовлення вчителя. Шляхи вдосконалення мовлення майбутнього вчителя.

Змістовий модуль 2. Педагогічні технології та організація навчально-виховного процесу

Тема 1. Педагогічні технології

Поняття педагогічної технології. Сучасні педагогічні технології. Розроблення та застосування ефективних педагогічних технологій.

Тема 2. Дослідження у педагогічному процесі.

Теоретичні та практичні аспекти педагогічних досліджень. Методика проведення педагогічного дослідження та обробки й інтерпретації результатів.

Тема 3. Педагогічна діагностика

Контроль у педагогічній діяльності. Види і форми контролю та аналіз результатів контролю. Коригування педагогічного процесу у зв'язку із педагогічним контролем.

Змістовий модуль 3. Мистецтво педагогічної взаємодії.

Тема 1. Педагогічна майстерність як мистецька дія в театрі.

Особливості образного мислення. Образ у мистецтві театру. Театральне мистецтво у вимірах педагогіки. Педагогічна сумісність і педагогічне сприймання.

Тема 2. Майстерність педагогічного спілкування.

Поняття педагогічного спілкування, його особливості, функції, види. Педагогічне спілкування як діалог. Контакт у педагогічному діалозі. Структура педагогічного спілкування. Стель педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії. Стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристика інтерактивного компонента педагогічної взаємодії

Тема 3. Виховання як аспект педагогічної взаємодії

Сутність виховного впливу. Особистість педагога як фактор виховання. Виховний вплив та психологічні особливості особистості того, хто навчається.

Контрольна робота №1

Суть роботи: За номером студента у списку групи (у журналі) визначити фільм та проаналізувати у довільній формі роботу та особистість вчителя . Дати відповіді на питання:

1. Що відрізняє вчителя від колег?
2. Яка мета вчителя?
3. Які методи та прийоми застосовує вчитель для досягнення мети?
4. Чи поважають учні вчителя? Чому?
5. Чи поділяєте Ви думку вчителя щодо мети його діяльності та ставлення до учнів?
6. Як Ви можете оцінити імідж вчителя?
7. Що Ви можете сказати про вчителя як особистість?
8. Чи можете Ви назвати вчителя успішним?

Відповіді необхідно ілюструвати прикладами з фільму.

Обсяг роботи – 2 сторінки А4 друківані 14 шрифтом Times New Roman, поля з усіх боків 2 см, міжрядковий інтервал 1,5.

Список фільмів

1. „Велика перерва”, серіал, знятий в СРСР, вчитель історії.
2. „Велика перерва”, серіал, знятий в СРСР, вчителька літератури.
3. „Дуже погана вчителька”, американський фільм, міс Сквірел.
4. „Дуже погана вчителька”, американський фільм, міс Холсі.
5. „Запах жінки” (Scent of a Woman), американський фільм, директор.
6. „Вікно в Париж”, російсько-французький фільм, Чижов М.М., вчитель музичного та естетичного виховання.
7. Пригоди Гаррі Поттера, професор Макгонагал.

8. Пригоди Гаррі Поттера („Таємна кімната”), професор Люпин.
9. Мультфільм „Панда кунгфу”, Панда.
10. „Доживемо до понеділка”, фільм, знятий в СРСР, вчитель історії.
11. „Республіка ШКІД”, фільм, знятий в СРСР, будь-який вчитель.

Питання до заліку з дисципліни „Вступ до педагогічної майстерності”

1. Сутність педагогічної майстерності.
2. Педагогічна рефлексія.
3. Конфліктологічна культура вчителя.
4. Сутність педагогічної діяльності вчителя.
5. Педагогічна ситуація та педагогічна задача.
6. Педагогічне спілкування та його особливості
7. Загальна характеристика сучасних педагогічних технологій.
8. Педагогічна діагностика.
9. Педагогічна творчість.
10. Взаємодія викладача та аудиторії.
11. Педагогічна антропологія.
12. Педагогічна праксеологія.
13. Спеціальна педагогіка.
14. Педагогічний колектив.
15. Психологічні складові педагогічної праці.
16. Професійна культура вчителя.
17. Виховання як складова педагогічного процесу.
18. Світові педагогічні системи.
19. Методологія навчальної діяльності.
20. Педагогічні дослідження.

Рекомендована література

1. Бизяева А.А. Психология думающего учителя: педагогическая рефлексия - Псков: ПГПИ им.С.М.Кирова, 2004. - 216 с.
2. Кіліченко О.І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід / Автор-упорядник О. І. Кіліченко. – Івано-Франківськ, 2012. – 206 с.
3. Климов Е.А. Педагогический труд: психологические составляющие: Учеб. Пособие
4. Колесникова И. А. Педагогическая праксеология. Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений/ И.А. Колесникова, Е. В.Титова. — М.: Издательский центр «Академия», 2005. — 256 с.
5. Краевский В. В. Методология педагогики: Пособие для педагогов-исследователей. - Чебоксары: Изд-во Чуваш, ун-та, 2001. - 244 с.
6. Левківський М. В. Історія педагогіки: Підручник. - Київ, Центр навчальної літератури, 2003. - 360с.
7. Макаренко А.С. Педагогічна поема // Твори в 7т. – Т.1-7.
8. Минаева В.М. Психолого-педагогический практикум: Учебное пособие для вузов. — М.: Академический Проект; Трикста, 2004. — 128 с.
9. Новиков А.М. Методология учебной деятельности. – М.: Издательство «Эгвес», 2005. - 176 с.
10. Педагогічна діагностика / укл. В. Урусський
11. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І.А. Зязюна. – К., 2008. – 376с.
12. Педагогічна майстерність: Хрестоматія / За ред. І.А. Зязюна. – К., 2008. – 462с.
13. Приходько В. Основи педагогічної антропології: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: НГУ, 2010. – 240 с.
14. Самсонова Н.В. Конфликтологическая культура специалиста и технология ее формирования в системе вузовского образования
15. Словник термінології з педагогічної майстерності. – Полтава, 1995. – 64с.
16. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям . – К,1977 – Т.3. – С.9-98.

17. Сучасні педагогічні технології. Навчально-методичний посібник / Автор-укладач Федорчук Е.І. – Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2006. – 212 с.
18. Теслюк В.М., Лузан П.Г. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. – К. : НАКККіМ, 2011.
19. Трофимова Н. М., Дуванова С. П., Трофимова Н. Б., Пушкина Т. Ф. Основы специальной педагогики и психологии. — СПб.: Питер, 2006. — 304 с.
20. Федорчук В.В. Основи педагогічної майстерності. — Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. – 140 с

Контрольна робота №2

Суть роботи: За номером студента у списку групи (у журналі) обрати країну та схарактеризувати особливості освітньої системи за поданим планом:

1. Яка загальна концепція освіти у країні?
2. Система освіти за рівнями (початкова, середня, вища) – МОЖНА ПОДАТИ У ВИГЛЯДІ ТАБЛИЦІ ЧИ СХЕМИ, НЕ ОПИСУВАТИ!!!
3. Вивчення іноземних мов (які вивчаються, на яких освітніх рівнях, обов'язково чи за вибором)
4. Вчені звання та ступені, які здобуваються.
5. Напрями гуманітарної вищої освіти.
6. Підготовка перекладачів (які університети готують, які умови вступу, специфіка навчання – предмети, практична підготовка, організація навчання, спеціалізація).
7. Які, на Вашу думку, недоліки освітньої системи країни?

МАЄ БУТИ СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ АБО ІНТЕРНЕТ-ПОСИЛАНЬ!!!

Обсяг роботи – 4-5 сторінок А4 друковані 14 шрифтом Times New Roman, поля з усіх боків 2 см, міжрядковий інтервал 1,5. Мова – українська або англійська.

Список країн

1. Німеччина
2. Франція
3. Польща
4. Росія
5. США
6. Китай
7. Італія
8. Іспанія
9. Швейцарія
10. Японія
11. Будь-яка арабська країна.

Питання до заліку з дисципліни „Вступ до педагогічної майстерності”

Питання	Де знайти інформацію
1. Інтерактивні технології навчання.	Джерела 3,6 у списку
2. Педагогічна творчість.	Джерело 4 у списку
3. Інтерактивне навчання	Джерела 3,6 у списку
4. Світові концептуальні моделі університетської освіти	Джерело 2 у списку
5. Школа С. Френе	Джерела 1,5 у списку
6. Вальдорфська педагогіка	Джерела 1,5 у списку
7. Школа М. Щетиніна	Джерела 1,5 у списку
8. Виховна система В. Караковського	Джерела 1,5 у списку
9. Виховна система Українського колежу імені В.О. Сухомлинського □	Джерела 1,5 у списку

10. Виховна система О. Захаренка	Джерела 1,5 у списку
11. Технології розвитку педагогічної творчості вчителя.	Джерело 4 у списку

Усі зазначені книги, крім бібліотеки, можна читати у мережі Інтернет

Рекомендована література

1. Левківський М. В. Історія педагогіки: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. - 360с.
2. Мещанінов О.П. Сучасні моделі розвитку університетської освіти
3. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання.
4. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.
5. Сучасні педагогічні технології. Навчально-методичний посібник / Автор-укладач Федорчук Е.І. – Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2006. – 212 с.
6. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. / О.І.Пометун, Л.В.Пироженко; За ред.. О.І.Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004 – 192 с.